

Oikeusministeriö

Oikeusministeriö 18.2.2021; VN/2935/2021

Lausunto hallituksen esityksestä uusi väliaikainen laki yhteisöjen kokouksista

Oikeusministeriö on pyytänyt sisäministeriön lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi laiksi väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista.

Hallituksen esityksen tavoitteena on edellä kuvattujen yhteisöjen päätöksenteon turvaaminen myös syksyllä 2021 ja keväällä 2022. Nykyinen korona-tilanne edellyttää, että yhteisöillä on riittävät keinot käytössään järjestää kokoukset resurssien ja terveydensuojeluvaatimusten mukaisesti.

Sisäministeriön poliisiosasto lausuu asiasta seuraavaa:

Viime vuonna Covid 19 -viruksen levitessä oli tarpeellista luoda mahdollisuudet joustaa yhtiökokousten määräajoista ja varmistaa kaikille asianosaisille osallistumismahdollisuus erilaisten yhteisöjen kokouksiin myös etäyhteyksin. Tarpeellinen lainsäädännöllinen järjestely toteutettiin varsin nopealla aikataululla. Poliisiosasto katsoo, että myös uusi väliaikainen laki yhteisöjen kokouksista on tarpeellinen ja sen voimassaoloa on syytä jatkaa vallitsevan epidemian vuoksi kesäkuun 2022 loppuun asti ehdotuksen mukaisesti.

Hallituksen esityksessä on mainittu osakeyhtiöistä vain pörssiyhtiöt eli muut ns. listaamattomat yhtiöt puuttuvat. Olisi varmasti tarpeellista varmistaa myös näiden osakeyhtiöiden toiminta poikkeusoloissa, jotta terveydensuojelun vaatimuksia voidaan toteuttaa.

Hallituksen esityksessä todetaan, että etäyhteyksien käytön on nähty parantavan osallistumismahdollisuuksia yhteisöjen kokouksiin. Lisäksi on todettu, ettei ole havaintoja mahdollisista väärinkäytöksistä. Hallituksen esityksessä on käsitelty tilanteita, joissa kokoukset ovat valmistelu hyvin eikä esityslistalla ole erimielisyyksiä aiheuttavia asiakokonaisuuksia. Kaikki kokoukset eivät kuitenkaan etene kuten hallituksen esityksessä on kuvattu, vaan niissä saatetaan käydä varsin värikästä keskustelua ja lopulta on äänestettävä olemassa olevista ehdotuksista.

Teknologian kehittyminen luo uusia mahdollisuuksia yhteydenpitoon, mutta samalla teknologiaa voidaan käyttää myös väärin. Tulisiko hallituksen

esityksessä jollain tavoin huomioida yhteisöjen kokousjärjestelyissä etäosallistujien identifiointiin liittyvät haasteet. Mikäli nyt käsiteltävässä hallituksen esityksessä asiaa ei kyetä käsittelemään, niin samaa asiaa koskevassa mahdollisessa jatkovalmistelussa asiaa tulisi pohtia.

Yksilön oikeudet osallistumiseen on varmistettava, mutta samalla tulisi kyetä tunnistamaan päätöksentekoon osallistuvat henkilöt. Kokoustyöskentelyssä asialla voi olla kyse yhteisön kannalta merkittävästä vallankäytöstä.

Poliisijohtaja

Stefan Gerkman

Poliisitarkastaja

Juha Tuovinen